

Додаток
до рішення сімнадцятої сесії
обласної ради
від 1 жовтня 2008 року
№ 5-17/2008

ЩОРІЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВИ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Обласна рада п'ятого скликання впритул наблизилась до екватора своєї діяльності. Настав той час, коли необхідно дати оцінку зробленому, визначити проблеми, які ще не вдалося вирішити та намітити шляхи для їх розв'язання. Саме на цих питаннях і сконцентровано увагу у щорічному звіті голови обласної ради, який сьогодні надається відповідно до вимог Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні”.

У звітному періоді діяльність обласної ради була спрямована на вирішення, в межах повноважень, передбачених Конституцією та законами України, питань покращення добробуту жителів області, подальшу співпрацю з органами місцевого самоврядування та виконавчої влади всіх рівнів стосовно розв'язання соціально-економічних та суспільно-політичних проблем розвитку регіону.

Основними організаційними формами роботи, за допомогою яких депутати мали можливість впливати на вирішення складних проблем сьогодення, була участь в проведенні сесійних засідань обласної ради та роботі постійних комісій і депутатських фракцій.

Протягом звітнього періоду відбулося 8 сесій обласної ради (у липні, жовтні, грудні 2007 року та січні, березні, квітні, червні та липні 2008 року), на яких розглянуто 192 важливих для хмельницької громади питань (без різного) та прийнято 247 рішень. У зв'язку із збільшенням кількості сесійних питань, а в порівнянні з минулим звітним періодом їх кількість зросла на 29, останнім часом набуває ознак традиційності місячна періодичність проведення пленарних засідань, що безумовно сприяє оперативності вирішення нагальних питань.

Усі рішення обласної ради спрямовані на забезпечення соціально-економічного та культурного розвитку області, покращення рівня життя її мешканців, удосконалення діяльності ради. За тематикою рішення сесій обласної ради можна розділити на кілька основних груп: найчисельніша - про депутатські запити, таких рішень протягом звітнього періоду було прийнято 62; дещо менше – 57 рішень, стосувалися виконання, затвердження обласних програм або внесення до них певних змін; 24 - щодо надання обласною радою дозволів, погоджень, висновків тощо; більше 20 рішень торкаються питань власності, 19 – діяльності обласної ради; 14 - кадрових змін у закладах, які належать до комунальної власності обласної ради.

Активно використовується така організаційна форма роботи, як тимчасові та інші депутатські комісії.

Зокрема, було створено тимчасову комісію для розгляду депутатських запитів **Побережного Анатолія Івановича** щодо порушення процедури санації **ВАТ Ізяславський завод „Харчомаш”** та недопущення розкрадання власності військового містечка колишнього Ізяславського військового гарнізону. В процесі роботи члени комісії ознайомились з матеріалами щодо розгляду порушених питань, оглянули споруди, цехи, приміщення та територію. На одному із засідань було заслухано інформацію арбітражного керуючого. На сьогоднішній день вимоги кредиторів по **ВАТ Ізяславський завод „Харчомаш”** задоволено, а матеріали подано до Господарського суду Хмельницької області з пропозицією ліквідувати підприємство банкрута. Крім того, комісія рекомендувала управлінню МВС України в Хмельницькій області та прокуратурі області активізувати роботу по розгляду кримінальної справи за фактом заволодіння майном **ВАТ Ізяславський завод „Харчомаш”**. На даний час вказані депутатські запити знято з контролю.

Спеціальну комісію було створено також з вивчення умов експлуатації **Збручанського родовища** та збереження мінеральних вод типу „Нафтуся” **Східної ділянки Збручанського родовища**. Комісія запропонувала цілу низку заходів для вирішення порушених питань. Одночасно, висновки комісії були взяті за основу при розгляді питання „Про погодження надання товариству з обмеженою відповідальністю „Хмельницька універсальна компанія” спеціального дозволу на користування надрами з метою видобування лікувально-столових вод із свердловини № 1393-Д **Східної ділянки Збручанського родовища**” на сесії обласної ради.

Зважаючи на те, що почастишали звернення депутатів обласної ради та скарги жителів області щодо значних порушень з питань дотримання чинного законодавства **у сфері земельних відносин**, одинадцятою сесією було **створено тимчасову комісію обласної ради** для вивчення ситуації, яка склалась у Хмельницькому районі із земельних питань. Комісія плідно попрацювала і на чотирнадцятій сесії було заслухано звіт її голови про результати роботи. Згідно з рішенням цієї сесії відповідні листи надіслано Президентові України, до Кабінету Міністрів України, а зібрані матеріали - до Генеральної прокуратури України.

Крім того, на п'ятнадцятій сесії обласної ради заслухано інформації начальника Головного управління земельних ресурсів в області **Лахмотова О.П.** та директора Хмельницької регіональної філії державного підприємства „Центру державного земельного кадастру при Держкомземі України” **Лисоконя А.С.** про ситуацію, що склалась у Хмельницькому районі із земельних питань. Вирішено продовжити дослідження проблем у сфері земельних відносин в області з метою їх остаточного розв'язання.

Продовжує працювати спеціально створена комісія по розгляду депутатського запиту Стадника Михайла Васильовича щодо

банкрутства та подальшої ліквідації Хмельницького обласного промислово-будівельного підприємства „Комунрембуд”.

Протягом звітнього періоду заслухано також інформацію голови комісії обласної державної адміністрації з вивчення ситуації, що склалася між ТОВ ІВК „Агро цукор” та ТОВ НВА „Перлина Поділля” Білогірського району.

Відповідно до вимог чинного законодавства практикувалось заслуховування на пленарних засіданнях сесій звітів голів постійних комісій обласної ради, що, безумовно, сприяло активізації їх діяльності. На даний час вже прозвітували голови постійних комісій з питань: регламенту, організації роботи обласної ради, депутатської діяльності та етики; економіки, промисловості, енергетики, транспорту, зв'язку та розвитку підприємництва; законності, правопорядку та місцевого самоврядування; сільського господарства, продовольства та земельних відносин.

З питань, які є проблемними і потребують вирішення на загальнодержавному рівні, за звітний період було прийнято 20 звернень депутатів обласної ради до Президента України, Верховної Ради та Кабінету Міністрів України, Ради національної безпеки і оборони України. Зокрема, були прийняті звернення щодо необхідності удосконалення чинного законодавства та ряду нормативно-правових актів з питань: забезпечення безпеки дорожнього руху; загальнообов'язкового державного пенсійного страхування; зайнятості населення; надання послуг на платній основі державними органами земельних ресурсів; надання надр у користування; консервації земель та закупівлі товарів, робіт і послуг за державні кошти; заборони реклами алкогольних та тютюнових виробів; внесення змін у Земельний кодекс та продовження мораторію на продаж землі сільськогосподарського призначення; затвердження Загальнодержавної програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища на 2008-2012 роки; підвищення адміністративної відповідальності за порушення законодавства про ціни; плати за приєднання до електромереж і спожиту електроенергію; переходу на адресну грошову допомогу при перевезенні пільгових категорій громадян; повернення громадянам заощаджень, вкладених в установи Ощадбанку СРСР; прискорення прийняття постанов Уряду про порядок надання субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на соціально-економічний розвиток та на заходи з енергозбереження тощо.

Крім того, було прийнято три звернення, які засвідчили позицію депутатів Хмельницької обласної ради з тих чи інших принципових питань, та два звернення, що стосуються проблем регіонального значення, зокрема щодо: заміни потягу Хмельницький-Одеса-Хмельницький на електропотяг; виділення місту Хмельницькому цільових коштів з Державного бюджету України на 2008 рік для завершення будівництва другої черги Чернелівського водогону. Варто зазначити,

що частина пропозицій нашого депутатського корпусу вже знайшли своє втілення в окремих законодавчих та нормативно-правових актах.

Так, наше звернення щодо забезпечення соціального захисту населення, яке проживає в зоні Хмельницької АЕС враховано при розробці внесеного до Верховної Ради України проекту Закону України „Про внесення змін до деяких законів України щодо впорядкування питань соціального захисту населення, яке проживає в зонах спостереження підприємств по видобуванню уранових руд, ядерних установок і об’єктів призначених для поводження з радіоактивними відходами”.

При розробці Закону України „Про внесення змін до Закону України „Про рекламу” враховано і пропозиції депутатів нашої обласної ради щодо заборони реклами тютюнових виробів та алкогольних напоїв. Цим Законом, зокрема, передбачається до 1 січня 2010 року ввести повну заборону реклами вищезазначеної продукції.

На наше звернення про надання послуг на платній основі державними органами земельних ресурсів повідомлено, що враховуючи пропозиції юридичних та фізичних осіб щодо зміни розмірів платних послуг при здійсненні земельно-кадастрових робіт Держкомземом України передбачено у IV кварталі поточного року розробити обґрунтування розмірів оплати у сфері земельно-кадастрових робіт, у тому числі перегляд зменшення переліку платних послуг при здійсненні цих робіт.

Слід відзначити, що **на всі наші звернення надійшли** відповіді від структур, яким їх було адресовано і вони, по мірі їх надходження, вам роздані. В зв’язку з цим надавати зміст всіх відповідей у даному звіті є недоцільним.

Найбільш актуальні проблеми наших виборців знайшли своє широке відображення у депутатських запитах та зверненнях.

Депутатами обласної ради п’ятого скликання за період від червня 2007 до червня 2008 року розглянуто 113 депутатських запитів, що свідчить про небайдужість до стану справ в області, а також про прагнення до позитивних змін з питань покращення якісних та кількісних показників життєдіяльності громади.

Найбільшу кількість запитів подали депутати обласної ради: Рудик І.Л., Підскоцька Н.К., Ключ І.П., Олуйко В.М.

У більшості запитів ставились вимоги щодо усунення порушень чинного законодавства з боку окремих установ і організацій, невиконання рішень суду, вирішення інших найбільш болючих для територіальної громади проблем.

Предметом особливої уваги депутатів обласної ради стало надання грошової **допомоги** малозабезпеченим громадянам області. Тимчасовою комісією обласної ради з визначення обґрунтованості та розміру грошової допомоги у звітному періоді проведено 13 засідань.

За висновками даної комісії у звітному періоді надано грошову допомогу для 1072 мешканців області на суму 775 тис. 90 гривень.

Слід відмітити, що **прийняттю обласною радою виважених і конструктивних рішень в значній мірі сприяла злагоджена та ефективна робота постійних комісій та фракцій.** Вона стала ще одним свідченням активної позиції депутатів.

Значна, кропітка і виважена робота, проведена постійною комісією з питань бюджету. Завдяки оперативному вирішенню питань, що виникали в ході виконання обласного бюджету, в повному обсязі забезпечено проведення розрахунків на оплату праці працівникам бюджетних установ, профінансовано видатки на проведення розрахунків за електричну та теплову енергію, водопостачання, природний газ, послуги зв'язку, придбання медикаментів та інше.

Висновки постійних комісій з питань бюджету та з питань сільського господарства, продовольства та земельних відносин щодо рекомендації Головному фінансовому управлінню облдержадміністрації при внесенні змін до обласного бюджету на 2008 рік передбачити виділення коштів на фінансування Програми розвитку агропромислового комплексу Хмельницької області на 2007-2011 роки в сумі 5 млн. гривень, було враховано при прийнятті рішення чотирнадцятої сесії обласної ради в квітні поточного року.

На виконання рішення чотирнадцятої сесії обласної ради членами комісії рекомендовано Головному управлінню агропромислового розвитку ОДА передбачити в запропонованому порядку однією з умов виділення коштів - відсутність заборгованості по заробітній платі та обов'язкових платежах.

Завдяки проведеній роботі щодо перегляду ставок орендної плати за землі сільськогосподарського призначення, середня ставка протягом року зросла від 77,2 грн. до 92,7 грн. за гектар, відповідно збільшились надходження до обласного бюджету.

Згідно з висновком комісії збільшено капітальні видатки на будівництво палатного корпусу обласної лікарні на суму 500 тис. грн., також 500 тис. грн. спрямовано на будівництво модульної котельні Новоушицької школи для глухонімих та надано субвенцію в сумі 70 тис. грн. на фінансування будівництва котельні школи №8 м. Шепетівка.

На спільному засіданні проведеному разом з комісією з питань економіки, промисловості, транспорту та зв'язку розглянуто основні проблеми та пріоритетні напрямки розвитку галузі автомобільного транспорту в частині організації перевезень пасажирів та розподілу субвенції на компенсацію втрат перевізників за пільговий проїзд окремих категорій громадян та визначено порядок врегулювання конфліктної ситуації щодо розподілу вказаної субвенції для обласного центру та Хмельницького району.

Враховуючи доповнення і пропозиції до Методики після опрацювання її в районних та міських (міст обласного значення) радах депутати прийшли до висновку, що існуюча Методика остаточно не вирішує проблему справедливого розподілу субвенції. На одинадцятій сесії обласної ради 26 грудня 2007 року вирішено прийняти звернення депутатів Хмельницької

обласної ради до Кабінету Міністрів України щодо переходу у 2008 році на адресну грошову допомогу при перевезенні пільгових категорій громадян.

Плідно і результативно працювала у звітному періоді і постійна комісія з питань регламенту, організації роботи обласної ради, депутатської діяльності, етики.

Комісією внесено ряд пропозицій щодо впорядкування роботи з депутатськими запитами та зверненнями, діяльності тимчасових контрольних комісій. З ініціативи цієї комісії вказане питання розглянуто на п'ятнадцятій сесії обласної ради.

Вона запропонувала депутатам програму інформаційного забезпечення діяльності обласної ради, графік виступів представників постійних комісій, керівників фракцій та груп у теле- і радіопередачах «Депутатська хвиля» ХОДТРК «Поділля-центр», план виступів у газеті «Подільські вісті». Згідно з чинним законодавством, для цієї мети в обласному бюджеті на 2008 рік було передбачено відповідні кошти.

Активністю відзначалась діяльність членів комісії з питань економіки, промисловості, енергетики, транспорту, зв'язку та розвитку підприємництва.

На виконання пропозицій комісії проведено інвентаризацію і розроблено механізм передачі у користування ВАТ „Хмельницькгаз” та ВАТ „Шепетівкагаз” газотранспортних мереж, які знаходяться у комунальній та державній власності, а також безгосподарних мереж, що забезпечить надійне функціонування цих мереж та додаткові надходження коштів до обласного бюджету.

У зв'язку з тим, що питання підготовки кваліфікованих робітничих кадрів для промисловості та сільського господарства області залишається актуальним, члени комісії вдруге порушили питання щодо стану професійно-технічної освіти Хмельницької області. Комісія визначила, що діюча система професійно-технічної освіти потребує суттєвої реорганізації. За висновками комісії управління освіти і науки облдержадміністрації розробило Положення про сприяння працевлаштуванню випускників професійно-технічних навчальних закладів, які навчались за державним замовленням. Його проект направлений для обговорення та внесення пропозицій у навчальні заклади. В зміст навчальних програм введено регіональний компонент, тобто враховуються вимоги роботодавців щодо майбутніх працівників.

В роботі комісії широко застосовується практика проведення виїзних засідань. Так, було проведено виїзне засідання комісії на ВАТ „Хмельницькрибгосп” у Старосинявському районі, під час якого детально вивчався розвиток рибництва, як одного з перспективних напрямків розвитку економіки області, та хід виконання Програми розвитку рибного господарства Хмельницької області на 2005-2010 роки. За результатами розгляду комісія запропонувала Головному управлінню агропромислового розвитку облдержадміністрації спільно з відповідними структурами провести

паспортизацію водного дзеркала Хмельницької області у розрізі районів та сільських рад, що сприятиме мобілізації податків до місцевих бюджетів.

Ефективно працювала комісія з питань науки, освіти, культури, молоді, спорту та туризму, основною метою діяльності якої є сприяння розвитку відповідних галузей. Так, на контролі постійної комісії знаходиться 25 профільних програм. У червні поточного року за пропозицією депутата обласної ради Клюса І.П., яку підтримала постійна комісія, було прийнято рішення „Про внесення змін до Обласної програми розвитку фізичної культури і спорту на 2007-2011 роки”.

Для підвищення ефективності діяльності комісії, особливо щодо прийняття оптимальних рішень з розв’язання окремих суперечливих проблем в регіонах, дотримання при цьому принципів об’єктивності і раціональності, постійна комісія повною мірою використовувала можливості виїзних засідань.

13 грудня 2007 року відбулося виїзне засідання постійної комісії на базі Вовковинецької школи-інтернату І-ІІІ ступенів. Члени комісії ознайомились з новими формами виховання дітей. З огляду на те, що закладом успішно впроваджується така форма виховання як „Школа-родина”, та, враховуючи, що для удосконалення такого досвіду заклад потребує капітального ремонту, комісія рекомендувала управлінню освіти і науки облдержадміністрації та Головному фінансовому управлінню облдержадміністрації передбачити відповідні кошти. Така пропозиція знайшла втілення при формуванні обласного бюджету на 2008 рік.

Наступне виїзне засідання відбулося 2 липня поточного року на базі Новоушицького району. Вивчалися питання: про стан фінансування, хід будівництва та подальші перспективи Новоушицької загальноосвітньої школи-інтернату для глухих дітей; щодо доцільності продовження будівництва Івашковецької загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів і проведення капітального ремонту окремих об’єктів соціальної сфери Вільховецької сільської ради за кошти державного та місцевих бюджетів. Депутати обговорили вищезазначені та інші проблеми з представниками керівної ланки району, побували на відповідних об’єктах, у сільських радах, зустрілися з сільськими головами, керівниками згаданих закладів, будівельниками. За результатами засідання вироблено відповідні рекомендації керівникам місцевих органів влади, а доопрацьовані висновки з урахуванням аргументованих пропозицій зазначених посадових осіб будуть надані депутатам обласної ради при обговоренні проекту бюджету на 2009 рік та формуванні переліку об’єктів на наступний рік, будівництво яких здійснюватиметься за кошти субсидій з державного бюджету.

Члени постійної комісії Скиба М.Є., Йохна М.А., Олуйко В.М., Мельник Г.Л., Вітряний О.А., Вознюк С.В., Клюс І.П., Кучер З.В. брали активну участь у прямих ефірах на радіо та телебаченні, в загальнообласних заходах, у нарадах з обговорення та підготовки профільних програм. Особлива увага була приділена зовнішньому тестуванню випускників та новим правилам вступу до вищих навчальних закладів.

Значну і результативну роботу по розробці і здійсненні заходів спрямованих на забезпечення дотримання законності, прав і свобод громадян на території області проводила постійна комісія обласної ради з питань законності, правопорядку та місцевого самоврядування.

Одними з основних були розглянуті питання стосовно забезпечення належних умов роботи працівникам правоохоронних органів, правової освіти населення тощо.

На контролі постійної комісії знаходяться регіональні програми правової освіти населення, профілактики злочинності, забезпечення безпеки руху на автомобільних дорогах, вулицях міст, інших населених пунктах, боротьби з тероризмом, забезпечення діяльності судів та інші пов'язані з місцевим самоврядуванням та правоохоронною діяльністю.

Члени постійної комісії беруть активну участь в заходах направлених на розвиток, удосконалення форм і методів роботи органів місцевого самоврядування. Протягом звітного періоду методична допомога надана ряду сільських рад Віньковецького, Волочиського, Деражнянського, Летичівського, Шепетівського, Ярмолинецького районів.

Розглянувши питання „Про програму зайнятості населення Хмельницької області на 2008-2009 роки”, постійна комісія вирішила доповнити програму розділом щодо вирішення проблеми працевлаштування сільського населення в містах; розглянувши питання „Про Програму підготовки дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування – випускників інтернатних закладів, до самостійного життя на 2008-2011 роки”, комісія вирішила доручити обласному центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді доопрацювати програму, доповнивши її розділом щодо проведення контролю за якістю виховання дітей, які перебувають в інтернатних закладах.

Проблеми соціального захисту населення стали предметом конкретних, прагматичних дій постійної комісії обласної ради з питань праці та соціального захисту населення.

На постійному контролі членів комісії знаходиться хід реалізації обласних програм: поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища у Хмельницькій області на 2006-2011 роки; соціального захисту населення на 2007 -2010 роки; підвищення заробітної плати працюючим Хмельницької області на 2006 – 2010 роки та ряду інших.

Одним із важливих напрямків діяльності комісії є контроль за дотриманням вимог чинного законодавства в частині забезпечення соціального захисту населення на території області. Зокрема, з цією метою було розглянуто питання:

- Про стан виконання ст.3 Закону України „Про оплату праці” щодо дотримання соціальних гарантій в оплаті праці сільськогосподарськими виробниками Старосинявського та Білогірського районів;

- Про виконання Закону України „Про статус ветеранів війни і гарантій їх соціального захисту” в частині безкоштовного перевезення пільгових категорій громадян.

За ініціативою членів комісії було проведено обстеження будинків-інтернатів для громадян похилого віку та інвалідів, підпорядкованих органам соціального захисту. Результатом цієї роботи стало прийняття у спільну власність територіальних громад області 19-ти будинків-інтернатів для громадян похилого віку та інвалідів.

На засіданнях комісії проаналізовано стан зайнятості населення в області, участь інвесторів у створенні робочих місць, у соціальному захисті працюючих та порушено питання щодо законотворчого врегулювання питання реєстрації суб'єктів господарювання – інвесторів в місці, де здійснюється основна підприємницька діяльність.

Членами постійної комісії ретельно вивчалось питання щодо виконання Закону України „Про статус ветеранів війни і гарантій їх соціального захисту” в частині безкоштовного перевезення пільгових категорій громадян та питання запровадження адресної грошової допомоги пільговим категоріям громадян замість субвенції на компенсацію втрат перевізникам за їх перевезення.

Постійна комісія обласної ради з питань сільського господарства, продовольства та земельних відносин в основному спрямовувала свою роботу на реалізацію в регіоні питань розвитку агропромислового комплексу та соціальної інфраструктури села.

Зокрема, відповідно до рекомендацій комісії, було внесено зміни до „Програми відновлення електричних мереж зовнішнього освітлення населених пунктів Хмельницької області на 2007-2011 роки”, а саме: доповнено пунктом, в якому рекомендовано ВАТ ЕК „Хмельницькобленерго” прийняти на баланс електролінії зовнішнього освітлення та на базі районних служб електричних мереж створити окремий підрозділ для обслуговування та експлуатації електричних мереж зовнішнього освітлення в населених пунктах області.

Проведена комісією в рамках контролю за виконанням „Регіональної програми поводження з небезпечними (токсичними) відходами на 2002-2008 роки” робота сприяла вивезенню 185,5 тонн пестицидів за межі області.

Важливе місце в діяльності комісії займає вивчення стану справ безпосередньо в регіонах. Так, 21 лютого 2008 року відбулось виїзне засідання постійної комісії в Городоцькому районі, де депутати вивчили питання про хід виконання „Програми розвитку агропромислового комплексу Хмельницької області на 2007-2010 роки”. За результатами розгляду були надані рекомендації Городоцькій районній державній адміністрації щодо подолання негативних тенденцій у сільському господарстві. Також, на виконання пропозицій комісії управлінням освіти та науки облдержадміністрації виділено кошти на поточний ремонт Лісоводського професійного аграрного ліцею Городоцького району у сумі 27 тис. гривень.

За ініціативою членів комісії в червні 2008 року сесія обласної ради прийняла звернення до Верховної Ради України та Кабінету Міністрів

України щодо актуальних проблем діяльності ДП „Центр державного земельного кадастру при Держкомземі України” та розцінок за реєстрацію документації в державному земельному кадастрі.

Конструктивністю і цілеспрямованістю відзначається робота, яку проводила у звітному періоді постійна комісія обласної ради з питань будівництва, житлово-комунального господарства, природокористування та екології.

Найбільш важливими в її діяльності були питання, що стосуються будівництва та реконструкції в області об’єктів житлово-комунального та соціально-культурного призначення.

Зокрема, пропозиції комісії щодо переліку об’єктів, фінансування яких здійснювалось за рахунок коштів субвенцій з Державного бюджету України та кошти обласного бюджету, лягали в основу відповідних рішень обласної ради, після чого комісія постійно контролювала хід фактичного фінансування та будівництва цих об’єктів.

За пропозицією комісії було прийнято звернення обласної ради до Кабінету Міністрів України про виділення місту Хмельницькому цільових коштів з Державного бюджету України для завершення будівництва другої черги водогону від села Чернелівка до міста Хмельницького. В 2008 році кошти в сумі 20 млн. грн. на ці цілі було виділено м.Хмельницькому.

Крім цього, на засіданні комісії розглянуто питання „Про кількість та стан незавершених будівництвом об’єктів житлово-комунального та соціально-культурного призначення комунальної форми власності”, по якому також були зроблені окремі рекомендації.

За висновками постійної комісії розпочато роботу щодо підготовки замовниками необхідної документації для здійснення інвестування будівництва об’єктів відповідно до встановленого порядку (перерахунок залишків робіт, приведення у відповідність до сучасних вимог проектно-кошторисної документації, проведення експертизи зазначеної документації, її затвердження згідно з встановленим порядком).

Відповідно до рекомендацій комісії прийнято розпорядження голови обласної державної адміністрації № 467 від 11 вересня 2008 року „Про створення технічної ради зі сприяння здійснення контролю за дотриманням містобудівного законодавства”.

Постійна комісія обласної ради з питань будівництва, житлово-комунального господарства, природокористування та екології є профільною при розгляді питань, що стосуються надання спеціальних дозволів на користування надрами.

Постійними комісіями обласної ради з питань бюджету і з питань будівництва, житлово-комунального господарства, природокористування та екології була внесена пропозиція стосовно того, що заявником, який має право на отримання спеціального дозволу на користування надрами, має бути офіційно укладена інвестиційна угода про соціальне партнерство з територіальною громадою. Без зазначеної угоди

питання про надання дозволів на користування надрами не буде розглядатися. **Ця пропозиція була підтримана сесією обласної ради.**

З метою контролю за екологічною ситуацією в області комісія розглянула питання „Про екологічний стан, що склався у селищі Ямпіль, Білогірського району” та „Про відповідність чинному законодавству кількості проектів будівництва автозаправочних станцій, що пройшли комплексну державну експертизу, кількості об’єктів, по яких місцевими органами виконавчої влади надано дозволи на виконання будівельних робіт”.

Особлива увага приділялась питанням, що стосуються житлово-комунального господарства області. Так, в результаті розгляду відповідних Програм комісією було виявлено, що в області відсутні пожежні драбини для гасіння пожеж у багатоповерхових будинках, де кількість поверхів перевищує десять. Прийнято рішення рекомендувати Головному управлінню Міністерства з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи в області внести відповідні зміни та доповнення до зазначених програм.

Діяльність постійної комісії обласної ради з питань охорони здоров’я, материнства та дитинства обласної ради була спрямована на поліпшення медичного обслуговування населення Подільського краю, розгляд стратегічних питань у галузі охорони здоров’я та контроль щодо їх виконання. Особлива увага приділялась питанням фінансування галузі, належному оснащенню новітньою апаратурою та обладнанням закладів охорони здоров’я області, виконанню галузевих програм.

Результатом розгляду постійною комісією окремих важливих питань стали відповідні висновки та пропозиції, підтримані іншими постійними комісіями та враховані при розгляді питань на сесіях обласної ради, зокрема:

- про стан та пріоритетні напрямки розвитку галузі охорони здоров’я області;
- про завершення розпочатих будівництв закладів охорони здоров’я області та перспективи в наступному році;
- про стан епідеміологічної ситуації з ВІЛ/СНІДу в області;
- про визначення юридичного статусу фтизіатричного відділення Хмельницького протитуберкульозного диспансера в Славутському районі;
- про виділення 25 ліжок для лікування дітей в обласному протитуберкульозному диспансері.

Для підвищення ефективності надання родопомічної допомоги, розвитку здорової конкуренції серед лікувально-профілактичних закладів області постійна комісія активно підтримала ініціативу голови обласної ради провести обласний конкурс на кращий пологовий стаціонар.

Основна увага постійної комісії з питань власності, приватизації та інвестицій приділялась вирішенню питань, пов’язаних з управлінням об’єктами спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області.

Виконуючи відповідні рішення сесій обласної ради члени постійної комісії взяли участь у проведенні 10 конкурсних комісій на право оренди майна.

Заслуховувались питання щодо порушення прав власності співвласників КП „Хмельницька меблева фабрика”, порушення земельного законодавства.

У лютому-березні 2008 року депутати постійної комісії взяли активну участь у проведенні балансових комісій щодо підведення підсумків фінансово-господарської діяльності підприємств і установ спільної власності територіальних громад області за 2007 рік.

В лютому 2008 року на засіданні комісії було розглянуто питання „Про діяльність аптек, які орендують приміщення об’єктів спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області та аптек - об’єктів спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області”. З метою зниження цін на медикаменти у зазначених аптеках депутатами на даний час вивчається питання щодо функціонування аптечних кіосків обласної фірми „Фармація” у комунальних закладах області.

Розглянуто питання стосовно функціонування та перспектив роботи Хмельницької обласної фірми „Фармація”. За висновками комісії, керівництву фірми дано доручення розробити бізнес-план щодо функціонування аптечних пунктів, надати маркетингові пропозиції компаній з поставки медикаментів.

Досить ефективним напрямком в роботі постійних комісій є проведення спільних засідань з основних і пріоритетних напрямків роботи обласної ради. Традиційною формою стала участь голів постійних комісій обласної ради у виїзних засіданнях комітетів Верховної Ради України.

Для вироблення узгоджених пропозицій і рекомендацій з основних питань діяльності обласної ради, координації роботи постійних комісій, розгляду питань поточної роботи ради в період між сесіями **проведено 8 засідань президії обласної ради**, на кожному з яких розглядався перелік питань, що пропонувався винести на розгляд сесій обласної ради, детально обговорювались пропозиції постійних комісій, які було внесено до проектів рішень, пропозиції стосовно порушення клопотання про нагородження Грамотою Верховної Ради України тощо.

За рік, що минув, вирішено багато питань щодо **управління об’єктами спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області.**

Формування, реформування та підвищення ефективності комунального майнового комплексу - це проблема, яка займає чільне місце в системі розвитку місцевого самоврядування.

За станом на 01.09.2008 року в переліку нараховувалось 180 об’єктів спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області, із яких 112 – господарюючі суб’єкти, 68 – майнові комплекси, серед них:

- 25 госпрозрахункових підприємств;
- 36 об'єктів охорони здоров'я;
- 27 об'єктів освіти;
- 15 об'єктів культури;
- 9—установ соціального захисту;
- 23-санітарно-епідеміологічних станції;
- інші майнові комплекси.

Відповідно до рішень сесії обласної ради завершується робота щодо прийняття у спільну власність територіальних громад області 23 будинків-інтернатів для громадян похилого віку та інвалідів, як цілісних майнових комплексів.

Управлінням з питань спільної власності територіальних громад виконавчого апарату обласної ради спільно з балансоутримувачами завершується робота щодо виготовлення технічних паспортів на будівлі з наступною реєстрацією права власності на них та отримання витягів з реєстрів і свідоцтв на право власності. За станом на 01.09.2008 року оформлено свідоцтва на право власності на нерухоме майно 80 об'єктам.

Продовжується робота із виготовлення проектів земельних ділянок та державних актів на право постійного користування землею. За станом на 01.08.2008 року державні акти на право постійного користування землею оформили 76 об'єктів.

Метою політики органів місцевого самоврядування у сфері управління комунальною власністю є одержання максимального ефекту від її використання. **У 2007 році до обласного бюджету надійшло 1 млн. 191 тис. гривень, за 8 місяців 2008 року поступило 864,1 тис. грн., що в 1,4 рази більше в порівнянні з надходженнями за відповідний період 2007 року.**

У лютому-березні 2008 року проведено балансові комісії з підведення підсумків фінансово-господарської діяльності об'єктів спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області із залученням депутатів обласної ради. Під час роботи комісії проаналізовано ефективність використання бюджетних коштів, причини виникнення кредиторської та дебіторської заборгованості. Керівникам підприємств, установ вказано на необхідність вжиття заходів по енергозбереженню, залученню додаткових коштів, ефективного використання майна, а також проаналізовано причини строкатості у вартості надання послуг (утримання ліжко-дня, харчування, забезпечення ліками, навчання студентів та учнів училищ, виділення коштів на утримання приміщень та придбання обладнання).

Об'єкти комунальної власності, що не приносять достатньої користі або економічного ефекту, можуть бути приватизовані. Відповідно до рішення 8 сесії обласної ради „Про Програму приватизації об'єктів спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Хмельницької області на 2007-2010 роки” у 2007 та у I-му півріччі 2008 року 2 об'єкти приватизовано шляхом продажу на аукціоні, 1 - шляхом викупу. **В результаті цього до обласного бюджету надійшло 7 млн. 976 тис. гривень.**

Втілюючи в життя принцип «влада для народу», одним з пріоритетних напрямів роботи обласної ради та її виконавчого апарату визначено **розгляд звернень громадян**, який проводиться відповідно до Закону України „Про звернення громадян” та Указу Президента „Про додаткові заходи щодо забезпечення реалізації громадянами конституційного права на звернення”. Усі звернення громадян до обласної ради розглядаються її керівництвом, аналізуються, більшість проблемних питань вирішується, а у разі необхідності, з метою забезпечення вирішення порушених у зверненнях питань відповідні листи надсилаються до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, правоохоронних органів тощо. Звернення з найактуальніших питань, наприклад земельних, розглядалися постійними та тимчасовими комісіями обласної ради.

Протягом звітного періоду до обласної ради надійшло 841 письмове звернення та на особистому прийомі у керівництва обласної ради побували 136 осіб.

Значну частину їх становили колективні звернення. До обласної ради їх надійшло 106, а це майже 11 відсотків від загальної кількості.

Найбільша кількість звернень жителів області до обласної ради (541 або 55%) стосувалася питань соціального захисту, пенсійного забезпечення та надання грошової допомоги. Це звернення від найменш соціально захищених верств населення: пенсіонерів, інвалідів загального захворювання, учасників війни, багатодітних сімей та одиноких матерів. Звернення цих категорій громадян свідчать про необхідність посилення роботи саме у сфері соціального захисту.

Крім того, зміст питань, порушених у зверненнях громадян, вказує на існування ряду невирішених проблем стосовно покращення житлових умов мешканців області. Таких звернень надійшло 8 відсотків від їх загальної кількості. Найчастіше з цього приводу звертаються жителі обласного центру.

У звітному періоді збільшилась кількість звернень громадян щодо отримання направлень на бюджетну форму навчання у заклади освіти комунальної форми власності.

Окреме місце посіли питання індивідуального землекористування та ведення сільського господарства. Таких звернень надійшло 47 (4,8%). Громадяни висловлювали невдоволення безпідставними відмовами у виділенні земельних паїв, приватизації землі, порушенням умов договорів оренди, невиконанням вимог договорів сервітуту, просили допомоги у визначенні меж та розмірів індивідуальних земельних ділянок. З такими проблемами, як правило, зверталися жителі сільської місцевості. Відрадно, що знизилась кількість звернень щодо газифікації населених пунктів.

У 7-ми відсотків звернень порушуються питання ремонту доріг, поновлення маршрутів рейсових автобусів, відкриття у сільських населених пунктах аптек та дошкільних дитячих закладів, покращення санітарного стану населених пунктів, екологічної безпеки, якості медичного обслуговування тощо.

Усвідомлюючи важливість цієї ділянки роботи, обласна рада, її виконавчий апарат і надалі приділятимуть максимум уваги цьому напрямку, вважаючи його одним з пріоритетних.

З метою підвищення ефективності та координації діяльності депутатів обласної ради у звітному періоді було продовжено практику проведення „Днів депутата”. Така форма роботи дає можливість вивчити стан справ з проблемних питань сьогодення безпосередньо на місцях. Враховуючи гостроту земельної тематики в області та з метою підвищення ефективності роботи ради в цьому напрямку, 23 травня 2008 року на базі Кам'янець-Подільського району відбувся „День депутата” на тему: „Про стан та перспективи земельних відносин в області”. Депутати обласної ради ознайомилися з роботою Сокільської сільської ради, товариства з обмеженою відповідальністю „ЗС-ЛТД”, підготовкою кадрів для роботи в аграрному секторі економіки Подільським державним аграрно-технічним університетом. Розглянуто стан проведення земельної реформи в області, виготовлення проектної документації землеустрою та її реєстрації, розмежування земель державної та комунальної власності у Кам'янець-Подільському районі, результати проведення земельних аукціонів у м. Хмельницький тощо.

Вагомим важелем позитивного впливу на усі складові діяльності органів представницької влади області слугує Консультативно-дорадча рада з питань розвитку місцевого самоврядування Хмельниччини, що діє при голові обласної ради. Такі ж дорадчі органи діють в усіх районах, що дає можливість узагальнювати та оперативно застосовувати передовий досвід самоврядування, запозичений не тільки в нашому регіоні, але й за його межами. За звітний період відбулося два її засідання - 12 березня 2008 року у м. Хмельницький та 16 квітня 2008 року на базі Красилівського району. Учасники цих заходів ставили за мету вивчити нагальні потреби регіонів області для їх врахування при прийнятті Програми соціально-економічного та культурного розвитку Хмельницької області на 2008 рік та внесенні змін до обласного бюджету. В ході другого засідання вони, крім пленарної частини, мали можливість ознайомитися з роботою Волицької сільської ради, територіального центру обслуговування одиноких пенсіонерів, дочірнього підприємства ЗАТ „Оболонь” „Красилівське”, виробничого підприємства „Красилівський агрегатний завод”, ТОВ „Вік-Фільтрон”, ВАТ „Красилівський машинобудівний завод”. Більшість напрацювань вказаних засідань Консультативно-дорадчої ради були враховані при розробці вищезазначених документів.

З метою всебічного сприяння формуванню та реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я, вдосконалення перспектив та напрямів її розвитку головою обласної ради за підтримки постійної комісії з питань охорони здоров'я, материнства та дитинства обласної ради створена Консультативно-дорадча рада з питань охорони здоров'я у Хмельницькій області. Вже у цьому році проведено 2 засідання, на яких розглядались найболючіші питання галузі, а саме:

- про вирішення проблеми подолання епідемії туберкульозу в області;
- про створення консультативно-діагностичних центрів у містах Шепетівка та Кам'янець-Подільський;
- про стан додержання прав громадян на належне медичне обслуговування (за довідкою прокуратури Хмельницької області).

Визначальну роль у формуванні суспільно-політичного клімату Хмельниччини відіграють політичні партії та громадські організації.

На сьогоднішній день в області зареєстровано 128 обласних організацій політичних партій, в яких об'єднано близько 220 тисяч осіб. Структура обласних партійних організацій складається з 1603 міськрайонних та 8980 первинних осередків. Постійно збільшується кількість громадських організацій. На цей час їх нараховується 384.

Налагодження тісної співпраці з членами партій та громадських організацій було одним із важливих напрямків діяльності обласної ради у звітному періоді.

З метою налагодження конструктивної взаємодії між регіональними органами місцевого самоврядування та виконавчої влади з об'єднаннями громадян, поглиблення демократичних реформ, розв'язання актуальних проблем суспільного життя, забезпечення громадського миру та злагоди створена і діє **консультативно-політична рада** при обласній раді та обласній державній адміністрації. Аналогічні дорадчі органи діють в усіх районах області.

Як і раніше з окремих важливих питань практикувалось прийняття спільних розпоряджень голови обласної ради та голови обласної державної адміністрації. На засадах суто ділового підходу розглядаються та аналізуються питання забезпечення життєдіяльності народногосподарського комплексу регіону на спільних засіданнях постійних комісій.

Зважаючи на вибрані пріоритети обласної ради, значна увага приділялась **навчанню та наданню методичної допомоги посадовим особам органів місцевого самоврядування області, сільським, селищним та міським головам.**

Відповідно до спільних розпоряджень голови обласної ради та голови обласної державної адміністрації щодо організації навчання в Центрі перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій здійснювалось навчання посадових осіб органів місцевого самоврядування за професійними програмами, програмами постійно діючих, короткотермінових семінарів, погоджених відповідно обласною радою та обласною державною адміністрацією, територіальними підрозділами центральних органів виконавчої влади.

За програмою тематичного семінару „Актуальні питання комунальної власності та роботи комунальних підприємств територіальної громади” підвищили кваліфікацію 563 сільських та селищних голови; за програмами тематичних короткотермінових

семінарів – 63 працівники виконавчих апаратів районних рад та 47 членів тендерних комітетів міських, селищних та районних рад.

Під час проведення навчання широко застосовувалась практика проведення виїзних занять. Сільські, селищні голови відвідали територіальні громади, де вивчали досвід роботи сільських комунальних підприємств у селах Плесна Шепетівського, Плужне, Клубівка та Сахнівці Ізяславського, Требухівці Летичівського, Кривачинці Волочиського районів. Ознайомились зі збереженням та розвитком історико-культурної спадщини нашого краю в селищах Меджибіж, Стара Ушиця, Наркевичі. Вони відвідали школи, дитячі садки, медичні заклади та будинки культури, а також ознайомились з практикою збереження пожежних команд в Наркевичах і Плужному, а в Старій Ушиці та Требухівцях – благоустрою населених пунктів та відновленню вуличного освітлення.

Також проводились виїзні практичні заняття на базі комунальних підприємств Солобковецької сільської ради (Ярмолинецький район), Лисичанської сільської ради (Славутський район), Ружичнянської сільської ради (Хмельницький район), Пашковецької сільської ради (Старокостянтинівський район) та у селах Новоставці, Волиця Поляхова (Теофіпольський район).

Для всіх слухачів розкривались загальні питання комунальної власності, як матеріально-фінансової основи місцевого самоврядування та напрямки вдосконалення управління комунальною власністю, так і правові засади оренди землі в Україні та правові аспекти передачі майна з державної власності в комунальну. Визначалися особливості обслуговування місцевих бюджетів в органах Державного казначейства та шляхи наповнення бюджетів сільських, селищних рад тощо.

Відповідно до рішення одинадцятої сесії від 30 березня 2004 року та Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні” за вагомі здобутки в галузі державного будівництва та місцевого самоврядування, значний вклад у соціально-економічний, науково-технічний та культурний розвиток області, її районів та міст, підприємств, організацій та установ, плідну благодійну та громадську діяльність, а також з нагоди державних та професійних свят, пам’ятних і ювілейних дат **25 трудових колективів та біля 1800 окремих осіб відзначено Грамотами та Подяками обласної ради.**

В 2007 році з метою заохочення за вагомі трудові досягнення, активну життєву позицію, відповідно до розпорядження Голови Верховної Ради України, були нагороджені Почесними Грамотами, Грамотами та цінними подарунками Верховної Ради України три представники органів місцевого самоврядування Хмельниччини, а саме: Підскоцька Надія Костянтинівна - депутат обласної ради, начальник управління праці та соціального захисту населення Кам’янець-Подільської міської ради; Тимошишин Василь Лукич - Судилківський сільський голова Шепетівського району; Староста Петро Іванович - заступник голови Віньковецької районної ради.

Для підвищення ефективності діяльності сільських, селищних та міських рад, а також їх голів, розвитку елементів здорової конкуренції вже стало традицією проведення **конкурсів „Кращий сільський голова”, „Кращий селищний голова”, „Кращий міський голова”** та **серед сільських і селищних рад на кращий санітарний стан та благоустрій території, а також протипожежний захист населених пунктів.**

За підсумками проведення обласного конкурсу в 2007 році було нагороджено:

- **за I місце** - легковими автомобілями „Таврія” та пам’ятними відзнаками:
  - Плужненська сільська рада Ізяславського району (сільський голова Максимчук Віктор Йосипович);
  - Лошковецька сільська рада Дунаєвецького району (сільський голова Грушкевич Станіслав Броніславович).
- **за II місце** - персональними комп’ютерами з принтером і сканером та пам’ятними відзнаками:
  - Корчівська сільська рада Красилівського району (сільський голова Гринчук Лариса Олександрівна);
  - Ружичанська сільська рада Хмельницького району (сільський голова Гуцалюк Леонід Володимирович).
- **за III місце** - копіювальними апаратами формату А4 та пам’ятними відзнаками:
  - Котелянська сільська рада Полонського району (сільський голова Янюк Сергій Степанович);
  - Солобоковецьку сільська рада Ярмолинецького району (сільський голова Грацонь Мирослав Дмитрович).

Кращим сільським головою було визнано Книша Валентина Степановича – Михайлюцького сільського голову Шепетівського району.

Особливого значення в роботі обласної ради сьогодні набуває інформаційна складова. Рівноправна співпраця з громадськими організаціями та засобами масової інформації має на меті максимально наблизити представницьку владу нашого краю до територіальних громад та жителів нашої області.

За станом на 1 вересня поточного року роботу депутатського корпусу Хмельницької обласної ради висвітлюють практично всі центральні видання, зокрема, такі популярні як „Голос України”, Сільські вісті”, „Молодь України”, а також всі регіональні газети і журнали. Своїх представників у раді мають також провідні центральні та регіональні телерадіокомпанії.

Варто зазначити, що цьогоріч оформлено передплату на журнал Верховної Ради України „Віче” для кожного депутата обласної ради. Це сприятиме обізнаності депутатів із процесами, що відбуваються в органах місцевого самоврядування інших регіонів держави, забезпечить можливість порівняння результатів власної діяльності з набутками колег.

Для більш широкого і об’єктивного висвітлення діяльності обласної ради в засобах масової інформації на сьогодні акредитовано 57 журналістів.

Тісна взаємодія з мас-медіа дає змогу порушувати злободенні питання діяльності органів місцевого самоврядування загалом і Хмельницької обласної ради зокрема. Наші депутати отримали реальну можливість розповісти мешканцям області **про свою депутатську діяльність** на шпальтах газет, в ефірі радіо і телебачення. Цьому також сприяє і те, що виконавчий апарат обласної ради розробив графіки виступів представників депутатських комісій та фракцій в газеті „Подільські вісті”, в телевізійному та радіо-ефірі Хмельницької державної телерадіокомпанії „Поділля-центр”. **Впродовж цього року у теле- та радіоефірі програми „Депутатська хвиля” виступили представники постійних комісій** з питань будівництва, житлово-комунального господарства, природокористування та екології, з питань економіки, промисловості, енергетики, транспорту, зв’язку та розвитку підприємництва, з питань бюджету, з питань сільського господарства, продовольства та земельних відносин, з питань праці та соціального захисту населення, з питань науки, освіти, культури, молоді, спорту та туризму, з питань охорони здоров’я, материнства та дитинства, з питань регламенту, організації роботи обласної ради, депутатської діяльності та етики.

У газеті „Подільські вісті” відповідно до плану виступів розміщені матеріали про роботу постійних комісій обласної ради з питань сільського господарства, продовольства та земельних відносин, з питань праці та соціального захисту населення, з питань охорони здоров’я, материнства та дитинства, з питань законності, правопорядку та місцевого самоврядування, з питань економіки, промисловості, енергетики, транспорту, зв’язку та розвитку підприємництва.

Уже понад півтора року працює офіційний веб-сайт Хмельницької обласної ради. Тут щодня оновлюється інформація про діяльність керівництва ради, депутатів, інших представників органів місцевого самоврядування Хмельниччини. Оперативно оновлюються паспорти органів місцевого самоврядування області. Крім того, **налагоджено співробітництво з Головним управлінням статистики в Хмельницькій області.** Статистичні дані управління постійно висвітлюються на веб-сайті обласної ради.

Протягом звітнього періоду у засоби масової інформації та на офіційну Інтернет сторінку обласної ради передано більше трьохсот прес-релізів.

У липні поточного року за ініціативою обласної ради було проведено обласну нараду за участю Президента ДП НАЕК „Енергоатом” Ю.Недашковського щодо стану виконання підготовчих заходів до початку спорудження третього та четвертого енергоблоків Хмельницької атомної електростанції. Громада висунула програму-мінімум, яку мають виконати енергетики з питання соціально-культурного облаштування міст, селищ, сіл прилеглої до атомної станції зони. З цього приводу між „Енергоатомом” та місцевою громадою підписана відповідна угода. Даний захід висвітлили практично усі засоби масової інформації, розташовані в Хмельницькій області.

Особливий резонанс серед населення області має **спільний Проект Європейського союзу та Програми розвитку ООН „Місцевий розвиток, орієнтований на громаду”**, тристоронню угоду з реалізації якого у травні цього року підписала й обласна рада. Наразі право на участь в Проекті мають вісім районів Хмельниччини (Ізяславський, Славутський, Шепетівський, Летичівський, Городоцький, Білогірський, Красилівський та Деражнянський), у кожному з яких буде відібрано для фінансування п'ять мікропроектів з покращення умов проживання населення.

В основі Проекту лежить підхід „розвиток, орієнтований на громаду”, який передбачає, що місцеві громади, органи місцевої виконавчої влади та самоврядування спільно визначатимуть пріоритети розвитку території, спільно плануватимуть та реалізовуватимуть заходи для сталого розвитку свого села, селища чи міста.

Найбільш пріоритетним серед завдань обласної ради є забезпечення стабільного функціонування народногосподарського комплексу області, насамперед – його бюджетної частини.

Слід зазначити, що за звітний період позитивні зрушення в економіці області знайшли своє відображення і в його виконанні. У 2007 році до загального фонду бюджету області надійшло податків, зборів (обов'язкових платежів) без врахування міжбюджетних трансфертів - 800,5 млн. грн., що склало 119,6 % до показників затверджених місцевими радами.

Власні надходження загального фонду збільшено на 256,9 млн. грн., темп приросту до минулого року склав 47,3 %, що майже вдвічі перевищує темп приросту таких находжень у попередніх роках. Це досягнуто завдяки збільшенню надходжень податку з доходів фізичних осіб та сплати за землю.

Податок з доходів фізичних осіб – це основна частка доходів, що надійшла до місцевих бюджетів області, він становив у 2007 році 75 відсотків всіх надходжень. Приріст надходжень цього податку до минулого року склав 216 млн. грн. або 56,6 відсотка. Усі райони та міста обласного значення забезпечили виконання цього показника.

Вагомим джерелом наповнення дохідної частини місцевих бюджетів також є плата за землю, надходження якої порівняно з 2007 роком зросли на 21,5 % і склали 52,1 млн. гривень.

В середньому в області на одного мешканця припало 588 гривень доходів від загального фонду бюджету, що більше, ніж у минулому році на 192 грн. (на 48,6 відсотка).

У 2007 році з врахуванням дотацій вирівнювання та субвенцій, одержаних з державного бюджету в бюджет області, мобілізовано доходів на суму майже 2,7 млрд. грн., що дозволило забезпечити фінансування першочергових та захищених видатків бюджетів районів, міст обласного значення та обласного бюджету, профінансувати інші видатки, а також передбачити **у бюджеті області на 2008 рік значне збільшення видатків загального фонду на фінансування майже всіх галузей, зокрема:**

- діючої мережі закладів і установ освіти - 175,1 млн. грн (збільшення видатків на 67,2 млн. грн.);

- мережі обласних закладів охорони здоров'я - 233,3 млн. грн. (збільшення видатків 57,9 млн.грн.);

- будинків-інтернатів (пансіонатів) для літніх людей, малолітніх інвалідів та інвалідів системи соціального захисту, що фінансуються з обласного бюджету – 32,3 млн.грн. (збільшення видатків на 6,6 млн.грн.);

- діючої мережі обласних установ культури і мистецтва - 29,7 млн.грн. (збільшення видатків на 4,7 млн.грн.);

- на розвиток фізичної культури і спорту з обласного бюджету – 10,6 млн. грн. (збільшення видатків на 3,1 млн.грн.).

На фінансування обласних комплексних та цільових програм в обласному бюджеті передбачено 70,1 млн. грн., що майже вдвічі перевищує обсяги фінансування програм у 2007 році.

У I півріччі поточного року зберігається високий темп приросту власних надходжень до загального фонду бюджету області. До загального фонду надійшло податків, зборів (обов'язкових платежів), без врахування міжбюджетних трансфертів, 489,6 млн. гривень. До річних обсягів, врахованих Міністерством фінансів України, виконання цих доходів в цілому в області склало 52,7 відсотка.

Питома вага податку з доходів фізичних осіб у структурі власних надходжень до загального фонду бюджету області збільшилась до 77%, надходження цього податку склали 376,8 млн. гривень. Приріст надходжень цього податку до відповідного періоду минулого року склав 46,3 відсотка.

Надходження від плати за землю, у порівнянні з відповідним періодом 2007 року, зросли майже на третину і склали 33,6 млн. гривень. Найвищий цей показник у Віньковецькому, Ізяславському, Новоушицькому та Старокостянтинівському районах. А в таких районах, як Ізяславський та Старокостянтинівський він збільшився у 8 разів.

Всього доходів у першому півріччі 2008 року до загального фонду бюджету області з врахуванням дотацій вирівнювання та субвенцій, одержаних з державного бюджету мобілізовано на суму майже 1,6 млрд. грн, що дає можливість забезпечити фінансування першочергових та захищених видатків бюджетів районів, міст обласного значення та обласного бюджету, профінансувати інші видатки на виконання бюджетними установами своїх функцій, не допустити заборгованості із соціальних виплат населенню.

Основна мета соціально-економічного та культурного розвитку Хмельницької області у 2008 році – це створення умов для подальшого економічного зростання, підвищення інвестиційно-інноваційної активності та поліпшення рівня життя населення.

Сьогодні на контролі обласної ради знаходиться 71 обласна програма, в тому числі: 13 програм передбачають економічний розвиток області, 51 – соціальний та 7 – культурний.

З метою інформаційно-аналітичного забезпечення депутатів обласної ради матеріалами щодо збалансованого економічного і соціального розвитку Хмельницької області управлінням соціально-економічного розвитку та моніторингу виконавчого апарату обласної ради запроваджено облік та моніторинг регіональних та цільових програм, а також відповідними показниками про їх виконання за звітний період у розрізі районів та міст регіону.

Комплекс проблем, передбачених в довгостроковій програмі „**Стратегія економічного та соціального розвитку Хмельницької області на 2004-2015 роки**” та шляхи їх вирішення, знайшли своє повне відображення в короткостроковій відповідній програмі на 2008 рік. (В робочу групу з розробки проекту Програми входило 11 депутатів обласної ради).

На основі оцінки тенденцій економічного і соціального розвитку області за останні роки та сучасних вимог пов'язаних зі вступом України до СОТ, визначено напрямки соціально-економічного та культурного розвитку регіону у 2008 році, а також пріоритети діяльності органів місцевого самоврядування та виконавчої влади.

У програмі соціально-економічного та культурного розвитку області на 2008 рік визначено такі пріоритети:

- зростання інвестиційної привабливості регіону;
- створення нових робочих місць та забезпечення сталого розвитку промислового потенціалу на сучасній високотехнологічній основі;
- подальше фінансове оздоровлення підприємств;
- створення умов для перетворення агропромислового комплексу у високоефективний, експортоспроможний сектор економіки;
- активізація розвитку туристично-рекреаційної сфери;
- поліпшення добробуту та якості життя населення.

З цією метою підготовлено пропозиції Хмельницької обласної ради стосовно укладення Угоди щодо регіонального розвитку Хмельницької області між Кабінетом Міністрів України та Хмельницькою обласною радою.

Надання державної підтримки у вирішенні проблемних питань дозволить забезпечити виконання намічених стратегічних пріоритетів розвитку регіону, передбачених Державною стратегією регіонального розвитку та регіональними програмними документами.

Досягнення 2007 року збережено та примножено у I півріччі 2008 року. Зокрема, якщо випуск промислової продукції у 2007 році збільшився у порівнянні із 2006 роком на 14,5%, то за січень-липень поточного року збільшився на 15,7 відсотка. За темпами росту область посіла 7 місце в Україні. Зростання випуску продукції зафіксовано майже за всіма основними видами промислової діяльності.

Зросло виробництво продукції у промисловості 16 регіонів області (61,5%), суттєво – на підприємствах Хмельницького, Краси́лівського та Старокостянтинівського районів і міста Кам'янець-Подільського.

Зростання обсягів промислового виробництва відбулось за рахунок: ДП ЗАТ „Оболонь” та ТОВ „Завод „Атонмаш” Красилівського району; ВАТ „Старокостянтинівський спецкар’єр” Старокостянтинівського району, ТОВ „Кам’янець-Подільський м’ясокомбінат” в місті Кам’янець-Подільський.

Водночас, значно скоротили обсяги виробництва підприємства Летичівського, Славутського та Ярмолинецького районів, міста Шепетівка.

У Летичівському районі відбувся спад виробництва на ВАТ „Летичівський маслозавод”, у Ярмолинецькому районі на ТОВ „Подільський смак”, у місті Шепетівка – на ТОВ „Шепетівський м’ясокомбінат”.

Нижче своїх можливостей працювали підприємства Полонського району: ЗАТ „Полонський фарфор”, ВАТ „Полонський фарфоровий завод”.

Збільшення обсягів промислового виробництва в області досягнуто, в основному, за рахунок технічного переоснащення, введення в дію нових виробничих потужностей, формування ефективної маркетингової політики, впровадження енергозберігаючих технологій.

У жовтні 2007 року введено в дію виробничий комплекс заводу з виробництва повітряних, паливних, олійних, гідравлічних та промислових фільтрів до автомобілів вітчизняних та закордонних марок ТОВ „Вікс – Фільтрон” у місті Красилові. Очікуваний обсяг виробництва - 35,0 млн. грн. в рік. Підприємство налагодило експортні зв’язки із Польщею, Молдовою, в перспективі освоєння ринків Східної та Західної Європи. У 2009 році планується впровадження інвестиційного проекту на ТОВ „Вікс-Фільтрон” за рахунок іноземного капіталу, де буде будуватись друга черга заводу. Загальний обсяг інвестицій – 50 млн. грн., в тому числі на 2009 рік – 28,0 млн. гривень.

На колишньому провідному підприємстві целюлозно-паперової галузі ВАТ „Понінківський КПК”, яке в даний час проходить стадію санації, 24 травня 2008 року поновлено роботу, збережено трудовий колектив, що дасть можливість збільшити обсяг виробництва в даній галузі.

Продовжується реконструкція підприємства ВАТ „Модуль” (м. Кам’янець – Подільський), яке буде здійснювати випуск оцинкованого металевих листа, як нового виду продукції.

ВАТ „Подільський цемент” здійснює реалізацію проекту щодо переходу з „мокрого” способу виробництва цементу на „сухий”. Це дасть можливість зменшити енергозатрати на 45-46%, тим самим значно зменшити собівартість цементу. Масштабна модернізація підприємства забезпечить покращення умов праці, зниження викидів пилу та шкідливих газів. Орієнтовна вартість проекту 100,0 млн. євро. Введення даного проекту заплановано у серпні 2009 року.

На сьогоднішній день кількість підприємств, які сертифікували власну систему управління якістю на відповідність вимогам стандарту ДСТУ ISO 9001-2001 „Система управління якістю. Вимоги” збільшується, і сьогодні це 29 підприємств, проти 22 за минулий звітний період.

У 2008 році ще 25 промислових підприємств розпочали працювати над розробкою системи управління якістю, відповідно до цього стандарту.

Стабільно працюють сьогодні будівельники Хмельниччини. Їх підприємствами усіх форм власності за 2007 рік виконано будівельних робіт на суму 771,5 млн. грн., що на 20,3% більше ніж за попередній рік.

Збільшення обсягів будівельно-монтажних робіт відбулося за рахунок будівництва житла у містах Хмельницький та Кам'янець-Подільський, станцій стільникового зв'язку, прокладання ліній високовольтних електропередач, будівництва та реконструкції автомобільних шляхів.

Введено в експлуатацію 1012 житлових будинків загальною площею 309,6 тис. м², що більше на 17,0%, ніж у 2006 році, в тому числі в сільській місцевості – 47,3 тис. м².

Більш, як три чверті обсягу житла введено в експлуатацію у міських поселеннях, з них найбільше в обласному центрі – (55,8%). Обсяги введеного житла в міських поселеннях зросли на 23,7%, у сільській місцевості – зменшилися на 10 відсотків.

Половину обсягів введеного житла в області (50,7%) забезпечили індивідуальні забудовники, якими введено 156,9 тис.м² загальної площі житла, що на 15,4% більше ніж у 2006 році.

Найбільше обсяги введеного житла зросли у Деражнянському, Волочиському та Красилівському районах, місті Нетішині. Значно скорочено об'єми введення житлового будівництва у місті Славута та Чемеровецькому і Білогірському районах.

За рахунок коштів державного бюджету введено 12,5 тис.м² загальної площі житла, що становить лише 5,0% до загального обсягу.

Серед об'єктів соціальної сфери у місті Хмельницький забудовниками введено в експлуатацію амбулаторію з обслуговування мешканців мікрорайону Лезнево, спортивний зал на 557 м² тренувальної площі і художню галерею загальною площею 669м².

За рахунок реконструкції зросла потужність загальноосвітньої школи на 264 учнівських місця у місті Старокостянтинів.

Завершено будівництво та введено в експлуатацію ряд виробничих об'єктів та потужностей, серед яких місцеві трубопроводи для транспортування газу протяжністю 576,4 км, міські та сільські автоматичні телефонні станції відповідно на 4552 та 1660 номерів, прокладені автомобільні дороги з твердим покриттям загального призначення протяжністю 4,8 км та 9,5 км (внутрігосподарського призначення), автозаправні та газонаповнювальні компресорні станції.

У січні-липні 2008 року будівельними підприємствами області виконано будівельних робіт на суму 487,6 млн. грн., що на 4,4% більше ніж за відповідний період 2007 року. Збільшення обсягів будівельно-монтажних робіт спостерігалось в 13 регіонах області. Найбільш суттєво зросли обсяги будівництва у Полонському і Шепетівському районах за рахунок проведення монтажу лінії з переробки каміння на ВАТ „Полонський гірничий комбінат” і з будівництва житлових будинків та робіт по газифікації.

Із об'єктів соціальної сфери відкрито реабілітаційні центри для інвалідів та бездомних на 32 та 25 ліжок відповідно, лікувально-оздоровчий центр на 10 місць у м. Хмельницькому та стоматкабінет в Летичівському районі.

Крім того, прокладено трубопроводи для транспортування газу протяжністю 141 км у м. Кам'янці-Подільському та 9 районах області, збільшено мережу абонентів міських автоматичних телефонних станцій на 1102 та сільських – на 392 номери.

Зростає зовнішньоторговельний оборот товарів і послуг. Обсяг експорту зовнішньої торгівлі товарами за січень-червень 2008р. становив 201,8 млн. дол. США і збільшився порівняно з січнем-червень 2007р. на 37,7%, імпорту – 250,8 млн. дол.США, тобто зріс у 1,9 рази.

Зовнішньоторговельні операції область здійснювала з партнерами із 83 країн світу.

Велику роль у забезпеченні сталого позитивного розвитку області відіграють суб'єкти **малого підприємництва**. Реалізація заходів **Регіональної Програми розвитку малого підприємництва в Хмельницькій області на 2007-2008 роки** дасть можливість створити у 2008 році близько 13 тисяч нових робочих місць, від суб'єктів малого бізнесу отримати 300 млн. грн. податкових надходжень до бюджетів усіх рівнів, питома вага яких досягне 15% у загальних надходженнях.

За рахунок коштів обласного бюджету у 2007 році Програму профінансовано на 927,9 тис. грн., у 2008 році обсяг фінансування збільшено на 34 відсотки. Кошти буде використано на надання кредитів підприємствам та відшкодування відсоткових ставок за кредитами. Це в свою чергу забезпечить подальший розвиток малого підприємництва.

Стабільно функціонував **транспортно-дорожній комплекс**. Підприємствами транспорту (з урахуванням автомобільних перевезень, виконаних фізичними особами-підприємцями) за 2007 рік перевезено 6,8 млн. тонн вантажів, що більше порівняно з 2006 роком на 39,2% та виконано вантажооборот в обсязі 1161,6 млн. тонно-кілометрів, який збільшився на 24,4 відсотка. Послугами пасажирського транспорту скористалися 184,3 млн. пасажирів (на 3,5% більше), пасажирооборот склав 1543,4 млн. пас. км (на 0,6% менше).

За підсумками 7 місяців 2008 року обсяги перевезень вантажів транспортом області (з урахуванням автомобільних перевезень, виконаних фізичними особами-підприємцями) становили 4,8 млн. тонн, що більше порівняно з січнем–липнем 2007 року в 1,5 рази та виконано вантажооборот в обсязі 1026,0 млн. тонно-кілометрів, який збільшився в 1,8 рази.

Послугами пасажирського транспорту (з урахуванням автомобільних перевезень, виконаних фізичними особами-підприємцями) за січень-липень 2008р. скористалися 93,1 млн. пасажирів, пасажирооборот склав 814,1 млн. пас. км, проте це менше, ніж у січні-липні 2007року, відповідно на 11,9% та на 7,3 відсотка. Обсяги перевезень пасажирів автотранспортом фізичних осіб-підприємців зросли на 12,0%, підприємствами авіаційного

транспорту зменшились на 47,4%, міського електротранспорту – на 29,3 відсотка.

Одним з найважливіших напрямів діяльності органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади в області є забезпечення стабільного зростання виробництва сільськогосподарської продукції.

Серед програм економічного блоку **“Програма розвитку агропромислового комплексу Хмельницької області на 2007-2011 роки”** займає особливе місце і перебуває на постійному контролі депутатів обласної ради. За період діяльності обласної ради п’ятого скликання до цієї Програми вносились зміни та доповнення на трьох сесіях обласної ради.

В обласному бюджеті на 2008 рік передбачено фінансування Програми в сумі 3 млн. гривень. Станом на 25.09.2008 року Програму профінансовано на 2 млн. 845 тис. гривень, в тому числі на часткову компенсацію придбаної сільськогосподарської техніки та обладнання (включаючи приватний сектор)- 2,3 млн. гривень.

Це дає змогу більше приділити уваги галузі рослинництва. Посівні площі розширено майже на 134 тис. гектарів, найбільше в Городоцькому, Старокостянтинівському та Хмельницькому районах. У структурі посівних площ в сільськогосподарських підприємствах зменшились площі посівів кормових культур, проте збільшились площі посівів технічних культур. Зокрема, зернових і зернобобових культур збільшилась на 14,1 відсотка.

Посівні площі соняшнику збільшено майже втричі, сої - в 2,5 рази, ріпаку озимого – в 1,6 рази, тоді як зменшилися посіви цукрових буряків (фабричних) на 37,8%, ріпаку ярого – в 4 рази.

Хмельниччина завершила косовицю і обмолот ранніх зернових та зернобобових культур, ріпаку, якого намолочено 235 тис. тонн, що втричі більше минулорічного. Продовжується збирання пізніх зернових культур, таких як гречка і просо. За станом на 25 вересня валовий збір зерна складає 1577 тис. тонн, що на 331 тис. тонн перевищує показники минулого року. Середня урожайність зернових складає 35,0 ц/га, що майже на 9 центнерів більше минулорічної. Лідерами збиральних робіт є агроформування Теофіпольського, Волочиського, Чемеровецького районів, де кожен гектар дає понад 40 центнерів збіжжя.

Завдання програми „Зерно Хмельниччини 2005 – 2010” на 2008 рік - виробити і зібрати 1,5 млн. тонн зерна вже виконано лише ранніми зерновими та зернобобовими культурами, а в полях ще не зібрана зернова кукурудза, яка дасть можливість Хмельниччині значно перевищити рубіж, намічений зазначеною програмою.

Хлібороби області продовжують сівбу озимого ріпаку. За планом (102 тис. га) його вже посіяно на площах понад 88 тис.гектарів. Найкраще з цим завданням справились агроформування Старокостянтинівського, Красилівського та Славутського районів.

У господарствах Хмельниччини вже завершується підготовка ґрунту під посів озимих культур урожаю наступного року, а саме, підготовлено ґрунт на площі 270 тис. га (це на рівні минулого року, або 80 % до потреби).

Першими у підготовці ґрунту під озимі урожаю 2009 року стали господарства Новоушицького, Полонського, Старокостянтинівського та Краси́лівського районів, обсяги підготовки в яких складають 90-100% до посівних площ.

Основній зерновій культурі - озимій пшениці - в перспективі буде приділятися особлива увага. Під урожай 2009 року в області передбачено розширити посівні площі більш, ніж на 10 тис. гектарів.

Є певні досягнення й у галузі тваринництва.

За сім місяців поточного року реалізовано 39,9 тис. тонн м'яса, вироблено 371,8 тис. тонн молока, 160,8 млн. штук яєць і 7 тис. тонн вовни. У сільськогосподарських підприємствах, за рахунок покращення умов утримання та годівлі сільськогосподарських тварин, молочна продуктивність за цей період складає 2084 кг молока на корову, що на 11 відсотків більше, ніж за відповідний період минулого року, також зросли середньодобові прирости на дорощуванні та відгодівлі ВРХ і свиней, одержано на курку – несучку 148 штук яєць.

Важливим показником розвитку тваринництва є модернізація технологічних процесів, зокрема будівництво доїльних залів, встановлення молокопроводів та холодильного обладнання, заміна на фермах малопотужних та високозатратних механізмів і техніки на кращі світові зразки. В поточному році планується завершити реконструкцію 3-х доїльних залів: ТОВ „Старт” Теофіпольського, ТОВ НВА „Перлина Поділля” Білогірського, ТОВ „Подільський господар 2004” Шепетівського районів.

Міцна кормова база також необхідна для розвитку тваринництва. Для забезпечення тваринництва повноцінними високоякісними кормами планується збільшити площі посіву багаторічних трав, білкових культур, поновити кормозбиральну та кормоприготувальну техніку й обладнання.

З обласного бюджету для підтримки галузі тваринництва використано 260,0 тис. гривень, в тому числі на 40 відсоткове відшкодування придбання племінного маточного поголів'я ВРХ особистими господарствами населення – 235,0 тис. гривень.

Певні здобутки відмічено і в галузі харчової та переробної промисловості.

Підприємства нарощують обсяги виробництва продукції, вводять в експлуатацію нові цехи, розширюють асортимент продукції, проводять пошуки ринків її збуту не тільки в межах країни, але й за кордоном в більш, як 20 країнах світу (країни бувшого Радянського Союзу, європейські країни, Близького Сходу, Саудівська Аравія, Ізраїль, Японія). На експорт відправляють сухе та згущене молоко, яловичину, масло вершкове, тверді сири, продукти кисломолочні і т.д. Підприємства беруть участь у **виставково-ярмаркових заходах, що проводяться на рівні держави, області та за місцем знаходження. У червні 2008 року підприємства галузі достойно представляли область на щорічній Міжнародній виставці „Агро-2008”.**

Питома вага харчової промисловості в загальному обсязі виробництва продукції складає 30 відсотків. Провідне місце у виробництві продукції займають м'ясомолочна галузь – 40% та виробництво напоїв – 18,4 відсотка.

За підсумками роботи у I півріччі поточного року харчова та переробна промисловість області виробила продукції у порівняльних цінах на суму 1127,4 млн. гривень. Приріст до відповідного періоду минулого року склав 17,6 відсотка.

Одним із найпотужніших підприємств галузі є ТОВ „Шепетівський м'ясокомбінат”, питома вага якого в загальному об'ємі складає 52 відсотки. Нарощують виробництво ковбасних виробів ТОВ „Верест” м. Дунаївці, та ТОВ „Проскурів – Агро” м. Хмельницький.

Основні виробники у молочній галузі: ДП „Старокостянтинівський молочний завод”, ЗАТ „Хмельницька маслосирбаза”, філія „Славутський маслоробний комбінат”.

Молочна галузь має невеликий спад виробництва (2%), у порівнянні з минулим роком, що пов'язано із недостатньою кількістю сировини для підприємств області відповідної якості (Вимоги СОТ не дозволяють заготівлю молока від господарств населення, а на сьогодні воно становить 83 % в обсягах переробки).

У I півріччі 2008 року поступило на підприємства 160,0 тис. тонн молока від усіх категорій господарств, в т.ч. від господарств населення – 133,0 тис. тонн, що менше, у порівнянні з минулим роком, на 3,8 тис. тонн та 1,4 тис. тонн відповідно.

Проблемою молокопереробних підприємств залишається забезпечення виробництва якісною сировиною в необхідних обсягах.

Вироблено хлібобулочних виробів у порівняльних цінах на суму 124,4 млн. грн., приріст до минулого року склав 9 відсотків. Наростили обсяги виробництва продукції філія ТОВ „Агро бізнес” Волочиського району, Кам'янець-Подільський та Славутський хлібозаводи.

Основним виробником хлібобулочних виробів в області є ТОВ „Стіомі – Холдінг”, яке за 2007 рік виробило продукції на 63,8 млн. грн., що склало 51% до загального обсягу виробництва хлібобулочних виробів.

Також зросли обсяги виробництва підприємств з виробництва напоїв. Основний виробник напоїв в області – ДП ЗАТ „Оболонь” – „Красилівське”, виробнича діяльність якого розпочалася у 1998 році. За цей період підприємством освоєно виробництво мінеральної води „Оболонська – 2”, безалкогольних напоїв в ПЕТ пляшки, освоєно розлив напоїв із вмістом соків.

Поряд з позитивними напрацюваннями залишається ряд проблем, що негативно впливають на роботу переробної та харчової промисловості, зокрема:

- цінова ситуація на ринку борошна, хлібобулочних виробів, цукру, тваринницької продукції (молока та м'яса у живій вазі);
- рівень підготовки підприємств до роботи в умовах членства України в СОТ.

В цукровій галузі є проблема з початком роботи цукрових заводів: ПП „Городоцький цукровий завод”, ТОВ „Старокостянтинівський цукровий завод” та ВАТ „Хмельницький цукровий завод”.

Людина, її життя та здоров'я є найвищими соціальними цінностями держави, визначеними Конституцією України. **Забезпечення належного рівня медичного обслуговування населення залишається пріоритетним напрямком діяльності органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади.** Комплекс заходів щодо подальшого розвитку галузі відображено у 4 діючих цільових програмах, **на реалізацію яких в обласному бюджеті передбачено 30,1 млн. гривень.**

Пріоритетність у фінансуванні цієї важливої галузі у 2007 - 2008 роках, позитивно відобразилася на зрушеннях та досягненнях охорони здоров'я Хмельниччини.

У 2007 році в рамках виконання **Міжгалузевої обласної комплексної програми „Здоров'я нації 2002-2011”** за кошти обласного бюджету придбано обладнання, медикаменти та вироби медичного призначення на загальну суму 18,5 млн. грн., частина яких передано в райони області. В тому числі, проведено модернізацію рентгенапарату в Білогірському районі, закуплено 3 пересувних флюорографи в Ізяславський, Красилівський, Новоушицький райони, лапароскопічну стійку для Шепетівської ЦРЛ, фетальні монітори, системи інтенсивної терапії новонароджених для 10 центральних районних лікарень, 7 санітарних автомобілів. У 2008 році передбачено фінансування даної Програми на суму 25,4 млн. грн., що майже на 7 млн. грн. більше порівняно з 2007 роком. У I півріччі 2008 р. придбано медичне обладнання для Кам'янець-Подільської міської лікарні та Шепетівської ЦРЛ, що дало змогу відкрити в цих лікарнях відділення дезінтоксикації (штучної нирки) - філії обласної лікарні. Таким чином, йде підготовка до створення міжрайонних центрів надання високоспеціалізованої медичної допомоги населенню північних та південних регіонів області. А це якісно покращить доступність послуг охорони здоров'я для мешканців населених пунктів віддалених від обласного центру. На базі обласної дитячої лікарні відкрито центр реабілітації дітей-інвалідів з органічними ураженнями центральної нервової системи.

Результатом роботи депутатського корпусу, в контексті реалізації Програми, стало додаткове виділення з обласного бюджету 8 млн. грн. для придбання сучасного ангіографічного апарату для обласної лікарні.

Крім цього, у 2008 році в рамках даної Програми планується відкриття стаціонарного відділення обласного Центру профілактики та боротьби з ВІЛ/СНІДом на 30 ліжок на базі обласної психіатричної лікарні № 1.

Не менш важливою Програмою в галузі охорони здоров'я залишалася **Обласна програма „Здорова мати – здорова дитина” на 2006 – 2010 роки.** На виконання даної Програми у минулому році проведено значне дооснащення та переоснащення родопомічних і дитячих медичних закладів сучасною апаратурою та обладнанням. Так, за кошти обласного бюджету на загальну суму 6,2 млн. грн. придбано ультразвукові апарати, фетальні

монітори, наркозно-дихальна апаратура для новонароджених, кювети, біохімічні аналізатори, в тому числі для оснащення обласного центру жіночого здоров'я та майбутнього відділення екстрагенітальної патології, закуплено медичного обладнання на суму 4 млн. гривень.

У 2008 році на виконання заходів вказаної Програми в обласному бюджеті передбачено 2,9 млн. грн. для придбання медичного обладнання обласним, міським та районним закладам охорони здоров'я, в тому числі для поліпшення медикаментозного забезпечення стаціонарного лікування хворих в Хмельницькому перинатальному центрі та міських дитячих закладах, що виконують функції обласних.

Сьогодні залишається надзвичайно актуальною проблема зростання захворюваності на туберкульоз. З метою вирішення цієї проблеми на 10 сесії обласної ради затверджено **„Обласну програму протидії захворюванню на туберкульоз у 2007-2011 роках”**, на фінансування якої в обласному бюджеті на 2008 рік передбачено кошти в сумі 1,6 млн. грн. з них 1 млн. грн. на придбання рентгенологічного апарату для Дунаєвецького району.

З метою виконання Державної програми „Репродуктивне здоров'я нації на період до 2015 року” рішенням одинадцятої сесії обласної ради затверджено Обласну Програму **«Репродуктивне здоров'я населення Хмельницької області» на період до 2015 року**. Саме репродуктивне здоров'я є невід'ємною складовою частиною здоров'я нації і має стратегічне значення для забезпечення сталого розвитку суспільства. Реалізація заходів Програми дозволить поліпшити демографічну ситуацію та позитивно вплине на соціально-економічний розвиток області та країни в цілому. У 2008 році з обласного бюджету передбачено фінансування Програми в обсязі 250 тис. гривень. Ці кошти заплановано виділити на придбання медикаментів для надання невідкладної допомоги новонародженим. Крім цього, з обласного бюджету виділено 7,9 млн. грн. на забезпечення інсуліном хворих на цукровий діабет.

Серед визначених пріоритетів діяльності органів місцевого самоврядування та виконавчої влади в області особливе місце посідає подальший розвиток освіти на Хмельниччині, зміцнення позицій, відображених у заходах і напрямках цільових Програм, затверджених у минулих роках, а також у виробленні нових ефективних підходів до освітянської сфери. В даний час на контролі обласної ради знаходиться 15 Програм, направлених на розвиток цієї галузі.

Так, на реалізацію заходів **Обласної Програми „Шкільний автобус” на 2004-2010 роки** в обласному бюджеті на 2008 рік було передбачено кошти у сумі 1534,7 тис. грн., що майже у 3 рази більше у порівнянні з минулим роком (490,4 тис. гривень). За вказані кошти придбано 20 шкільних автобусів марки „Газель” для потреб 20 районів області, що дасть змогу покращити підвезення учнів та педагогічних працівників.

Надзвичайно актуальним у 2008 році залишалось питання оздоровлення дітей шкільного віку. Кожен рік в обласному бюджеті збільшуються видатки на фінансування **„Програми відпочинку та оздоровлення дітей**

Хмельницької області на період до 2008 року”. Так, на цю мету у 2008 році передбачено 1715,3 тис. грн, що на 11 % більше, ніж у минулому році.

Якісно новий підхід щодо становища молоді в нашій державі висвітлено у прийнятій на 10 сесії обласної ради **„Обласній програмі реалізації молодіжної політики до 2010 року”.** Комплекс заходів, передбачений даною Програмою, знаходить своє поглиблене відображення й у інших нових Програмах, пов’язаних із розвитком галузі освіти. Зокрема, з метою більш повної реалізації окремого пункту Обласної програми реалізації молодіжної політики до 2010 року – „закріплення позитивного іміджу здорового способу життя” в **„Обласній програмі розвитку фізичної культури і спорту на 2007-2011 роки”,** визначено першочергові та перспективні заходи, спрямовані на формування в області у 2007- 2011 роках національної моделі розвитку фізичної культури і спорту на демократичних та гуманістичних засадах. **Кошти обласного бюджету в сумі 300 тис. грн. направлено для підтримки спортсменів Хмельниччини в рамках участі в Олімпійських іграх у цьому році в Пекіні. І це дало свій певний позитивний результат.**

Збірна України в складі Галини Пундик, Олени Хомрової, Ольги Жовнір й Ольги Харлан завоювала золоту медаль для своєї країни. Для мешканців Хмельницької області ця подія вдвічі приємніша, адже заслужений майстер спорту з фехтування Галина Пундик та майстер спорту міжнародного класу Ольга Жовнір - вихованки комплексної дитячо-юнацької спортивної школи профкому Хмельницької АЕС.

Ще один пункт обласної програми реалізації молодіжної політики, який знайшов своє подальше поглиблене відображення в інших цільових освітніх програмах – це „Створення умов для доступної якісної освіти, сприяння творчому та інтелектуальному розвитку молоді”. З метою забезпечення вирішення комплексу завдань для виходу на сучасний рівень вимог в організації профільного навчання, створення рівних умов доступу до загальної середньої освіти кожного громадянина затверджено **„Програму впровадження профільного навчання у навчальних закладах Хмельницької області на 2008-2010 роки”.** Необхідність цієї Програми була зумовлена запровадженням державних стандартів освіти, переходом на 12-річний термін здобуття повної загальної середньої освіти, що передбачає широку профілізацію освітнього процесу на рівні старшої загальноосвітньої школи. Вирішення завдань та виконання заходів даної Програми дасть можливість створити регіональну модель профільного навчання, системного впровадження в області допрофільної підготовки та профільного навчання старшокласників як одного із основних напрямків роботи по підвищенню якості, доступності та ефективності освіти; підготовки молоді до повноцінної професійної життєдіяльності в сучасних умовах.

Ще однією освітянською Програмою, можна назвати **„Обласну програму роботи з обдарованою молоддю на 2008-2010 роки”,** затвердження якої відтепер дає змогу надавати системну підтримку талановитій та обдарованій молоді, сформуванню системи виявлення, навчання, виховання, а також створити умови для її самореалізації. На органи

місцевого самоврядування та виконавчої влади, громадські організації, творчі спілки, покладаються завдання щодо збереження і розвитку творчого потенціалу нації, формування в суспільстві сприятливих умов для розвитку обдарованої молоді.

Належне виконання юнаками військового обов'язку напряду залежить від підготовки молоді до служби в Збройних Силах України, що є невід'ємною частиною системи державної освіти. Для вирішення завдань цієї сфери відносин прийнято **„Обласну Програму військово-патріотичного виховання, підготовки молоді до військової служби, рекламування та пропагування військової служби за контрактом у Збройних Силах України на 2008-2012 роки”**. Сучасна державна політика у галузі оборони відображена в Державній програмі розвитку Збройних Сил України, відповідно до якої останній призов громадян на строкову військову службу відбудеться восени 2010 року. Тому на навчальні заклади області покладається більше відповідальності за підготовку молоді до військової служби. Основу, в цьому сенсі, повинна складати військово-патріотична робота, здійснення якої ґрунтуватиметься на популяризації військової служби за контрактом шляхом формування свідомості громадянина-патріота; початкової освітньої підготовки; висвітлення героїко-патріотичної тематики у літературі, мистецтві та культурі. Повноцінне виконання завдань вказаної Програми стане поштовхом до створення сучасних, боєздатних, професійно-підготовлених Збройних Сил України, які б за своєю структурою, чисельністю і забезпеченістю відповідали стандартам Збройних Сил провідних країн світу.

Необхідною складовою забезпечення соціальних гарантій є високий рівень **зайнятості** населення. На 13 сесії обласної ради затверджено **„Програму зайнятості населення Хмельницької області на 2008-2009 роки”**. У Програмі визначено комплекс заходів щодо вирішення проблем у сфері зайнятості населення, зокрема об'єднання партнерських зусиль роботодавців, органів місцевого самоврядування та органів влади, служби зайнятості, профспілкових організацій. Передбачено створити обласну Міжгалузеву раду з професійно-технічної освіти та Координаційний комітет сприяння зайнятості населення, проводитимуться спільні засідання тощо.

З боку органів місцевого самоврядування та виконавчої влади продовжує приділятися велика увага питанням соціального захисту малозахищених верств населення. Так, у 2008 році передбачено фінансування основної програми цієї галузі – **„Комплексної програми соціального захисту населення на 2007-2010 роки”** у сумі 3402,3 тис. грн, що майже у 4 рази більше ніж у 2007 році.

Питання, яке сьогодні неможливо обійти, є забезпечення необхідних соціальних гарантій людей з обмеженими фізичними можливостями, яких в області проживає 94 тис. осіб. З метою посилення соціального захисту таких людей та створення сприятливих умов для їхньої життєдіяльності обласною радою затверджено **„Обласну програму забезпечення безперешкодного**

доступу людей з обмеженими фізичними можливостями до об'єктів житлового та громадського призначення на 2008-2011 роки". Реалізація заходів Програми дасть змогу вирішити завдання безперешкодного доступу до місць загального користування інвалідів-колясочників та вільного пересування інвалідів з фізичними вадами в житлових та побутових приміщеннях, громадських місцях та транспорті. З обласного бюджету передбачено фінансування даної Програми в обсязі 102 тис. гривень.

Щороку з обласного бюджету виділяються кошти для розв'язання проблеми забезпечення житлом звільнених військовослужбовців. З метою покращення, систематизації та координації діяльності органів місцевого самоврядування, центральних та місцевих органів виконавчої влади у сфері реалізації конституційних прав та соціальних гарантій щодо вирішення житлових проблем зазначеної категорії громадян затверджено **„Програму забезпечення житлом звільнених військовослужбовців по Хмельницькій області на 2008 рік”**. Джерелом фінансування Програми є субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам в сумі 2865,9 тис. грн. (880,0 м² житла).

Важливим питанням діяльності органів влади залишається вирішення проблеми подолання дитячої безпритульності та бездоглядності. В області продовжує діяти **„Програма подолання дитячої безпритульності та бездоглядності в Хмельницькій області на 2006-2010 роки”**, фінансування якої передбачено в обсязі 912,6 тис. грн., що у 5 разів більше ніж у минулому році. Необхідність формування дитячих будинків сімейного типу дасть можливість більше приділяти уваги дітям, яких доля позбавила батьківської опіки і турботи, а також допоможе усім дітям знайти своє місце в житті.

В поточному році велика увага приділяється питанням функціонування **житлово-комунального господарства та запобіганню виникненню надзвичайних ситуацій** в області.

Сучасний незадовільний стан водних об'єктів області показує, що проблеми у сфері охорони вод від забруднення та виснаження є надзвичайно актуальними та потребують негайного реагування з боку як місцевих так і центральних органів влади. Саме для вирішення проблем даної галузі господарства області на 15 сесії обласної ради було затверджено **„Програму „Питна вода Хмельниччини” на 2008-2020 роки”**. У програмі визначені чіткі кроки щодо покращення забезпечення населення області питною водою відповідно до науково обґрунтованих нормативів питного водопостачання, реформування та розвитку систем водопровідно-каналізаційного господарства, підвищення ефективності та надійності його функціонування, поліпшення, на цій основі стану, здоров'я населення та оздоровлення соціально-екологічної ситуації в області, відновлення, охорони та раціонального використання джерел питного водопостачання. Зокрема, Програмою охоплено вирішення таких болючих питань, як будівництво другої нитки Чернелівського водогону до міста Хмельницького, будівництво та заміна очисних споруд у місті Кам'янець-Подільський, заміна насосного устаткування у м. Шепетівка та інше.

Завдяки плідній та узгодженій роботі членів постійної комісії обласної ради з питань бюджету було затверджено **„Програму ліквідації наслідків підтоплення територій у містах і селищах Хмельницької області на 2008-2012 роки”**. В основу реалізації заходів даної Програми покладено принцип захисту населення і територій, ліквідації наслідків можливих аварій та надзвичайних ситуацій, пов'язаних з підтопленням територій, відновлення нормальних умов проживання постраждалого внаслідок надзвичайних ситуацій населення області. Фінансове забезпечення цієї Програми здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України та місцевих бюджетів.

Важливим досягненням спільної діяльності обласної ради та органів виконавчої влади є розробка та затвердження **„Програми розвитку автомобільних доріг загального користування місцевого значення та доріг комунальної власності у Хмельницькій області на 2008-2011 роки”**. Сьогодні мережа автомобільних доріг загального користування місцевого значення, що знаходяться на балансі Служби автомобільних доріг у Хмельницькій області становить 6315,6 км, з яких 4115 км за своїми експлуатаційними характеристиками не відповідають вимогам нормативних документів відповідно по показниках рівності, наявності ямковості та деформацій покриття проїзної частини тощо. Дана ситуація свідчить про нагальну необхідність вжити дієвих заходів щодо вирішення проблем автодорожнього комплексу області. В цих умовах, існування такої Програми стає реальним кроком до створення дорожньої сітки Хмельниччини, яка б відповідала вимогам встановлених стандартів. У 2008 році для виконання заходів Програми передбачено 20,9 млн. грн. (це друга за обсягами фінансування Програма в поточному році). Реалізація завдань вказаної Програми в повному обсязі, дасть змогу поліпшити транспортно-експлуатаційний стан автомобільних доріг, зменшити кількість дорожньо-транспортних пригод, поліпшити транспортне сполучення із сільськими населеними пунктами.

Продовжуючи тематику дорожнього руху, слід також зупинитися на вирішенні питань щодо забезпечення безпеки пересування транспортних засобів та пішоходів на дорогах Хмельниччини. У червні 2008 року на 15 сесії обласної ради затверджено нову **„Програму підвищення безпеки дорожнього руху на території Хмельницької області на 2008-2012 роки”**, метою якої є зниження показників аварійності на вулично-дорожній мережі області, зменшення соціальної гостроти цієї проблеми, надання питанням безпеки дорожнього руху державної ваги та статусу основ загальної транспортної політики держави. Значну роботу під час затвердження даної Програми було проведено постійними комісіями обласної ради. На їх засіданнях ретельно вивчались проблеми, що виникають в процесі діяльності як управління ДАІ УМВСУ в області, так і інших відповідальних органів, із забезпечення безпеки дорожнього руху, знаходились шляхи їх вирішення. Проаналізувавши аварійність на вулицях та дорогах області, всі постійні комісії обласної ради висловили пропозицію щодо включення у перелік

заходів Програми забезпечення впровадження в містах та районних центрах засобів примусового зниження швидкості („Лежачий поліцейський”) в районі розташування дитячих і навчальних закладів та на перехрестях з обмеженою оглядовістю.

Ще одним соціальним напрямком роботи органів місцевого самоврядування та виконавчої влади протягом звітного періоду було вирішення проблем розвитку **культури** в регіоні.

Одним із кроків в цьому напрямку стало затвердження **„Обласної програми кінообслуговування населення Хмельницької області на 2008-2012 роки”**, яка стала логічним продовженням аналогічної програми на 2006-2007 роки, дієвим фактором у розвитку системи кінообслуговування Хмельниччини. У 2008 з обласного бюджету на виконання заходів Програми виділено 1208,3 тис. грн., що на 46,6% більше ніж було виділено на ці цілі у минулому році (824,2 тис. гривень). Основним завданням цієї Програми є створення умов рівного доступу населення до кінопослуг в територіальному та соціальному аспектах, в залежності від кількості наданих послуг населенню, обслуговування дітей та юнацтва, проведення кінозаходів, присвячених знаменним подіям держави, області, міста тощо. У 2008 році в рамках даної програми буде продовжено вже розпочату роботу щодо переведення на демонстрування фільмів з використанням сучасних відеопроєкційних систем у сільській місцевості, а це дозволить відновити кінообслуговування у 383 населених пунктах області, починаючи з 2008 року. Поліпшення кінообслуговування населення має стати основою відродження його ролі у духовному житті суспільства.

Нині досить гостро постало питання поповнення та оновлення фондів бібліотек, особливо ця проблема торкається сільських бібліотек. Відсутність сучасної нової інформації призводить до неможливості задоволення інформаційних запитів громадян бібліотеками та уповільнює розвиток науки, культури, освіти та економіки області. Для вирішення цієї проблеми обласною радою було затверджено **„Обласну програму поповнення бібліотечних фондів на 2008-2011 роки”**. Основою реалізації заходів даної Програми є забезпечення бібліотек області мінімумом періодичних видань вітчизняної та зарубіжної книжкової продукції відповідно до завдань та статусу бібліотек, складу їх користувачів, комплектування обласної універсальної наукової бібліотеки ім.М.Островського книжковою продукцією та періодичними виданнями, що випускаються видавцями, науковими і навчальними установами Хмельницької області.

На поповнення бібліотечних фондів бібліотек, що знаходяться у сільській місцевості передбачено субвенцію з обласного бюджету місцевим бюджетам на 2008 рік в обсязі 808 тис. гривень.

Безумовно, протягом звітного року зроблено немало, але далеко не все. Стан справ в галузях господарського комплексу, соціальної сфери свідчить про те, що нам ще не вдалося повністю реалізувати потенціал закладений в представницьких органах влади.

Існує низка проблем, які вимагають нагального вирішення вже найближчим часом, а саме:

- **Завершення будівництва 48 шкіл та середніх навчальних закладів, 13 клубів та будинків культури, 2 дошкільних та позашкільних закладів, 3 лікарень, 32 поліклінік, пунктів медичного обслуговування та консультацій.**
- **Вирішення найгостріших питань села, у тому числі завершення будівництва об'єктів соціально-культурного призначення.**
- **Газифікація населених пунктів. Потреба на 2008 рік складає 49706,4 тис. грн., у тому числі на пріоритетний для області об'єкт – газопровід-відвід м. Деражня - смт Летичів – 15008,4 тис. гривень.**
- **Підтримка розвитку та збереження історичної забудови міст та об'єктів історико-культурної спадщини України, впорядкування історичних місць області.**
- **Відновлення соціально важливих бюджетних програм та передбачення видатків на їх реалізацію.**
- **Розвиток автомобільних доріг загального користування місцевого значення та доріг комунальної власності.**
- **Забезпечення житлом військовослужбовців та осіб рядового і начальницького складу, звільнених у запас або відставку за станом здоров'я, віком, вислугою років та у зв'язку із скороченням штатів, які перебувають на квартирному обліку за місцем проживання, членів сімей з числа цих осіб, які загинули під час виконання ними службових обов'язків, а також учасників бойових дій в Афганістані та воєнних конфліктів.**

Зазначені проблеми можна віднести до проблем місцевого масштабу, але є і такі, які необхідно вирішувати на рівні центральних органів влади.

Обласна рада, задіявши в регіоні потенціал рад усіх рівнів, використовуючи компетентність, високий професіоналізм депутатського корпусу та бажання працювати для людей, і надалі докладатиме максимум зусиль для ефективного розв'язання проблем життєдіяльності Хмельниччини з метою прискорення її соціально-економічного розвитку.